

Autorul bestsellerului: *Câștigă cu oamenii*

JOHN C.  
MAXWELL

TALENTUL  
NU ESTE  
SUFICIENT

DESCOPERĂ OPȚIUNILE CARE TE VOR PURTA  
MAI DEPARTE DECÂT ÎȚI PERMITE TALENTUL



EDITURA AMALTEA

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**  
**MAXWELL, JOHN C.**  
**Talentul nu este suficient : descoperă opțiunile care te**  
**vor purta mai departe decât îți permite talentul /**  
John C. Maxwell. - București : Amaltea, 2008  
Bibliogr.

ISBN 978-973-162-008-4

159.9

**TALENT IS NEVER ENOUGH**  
DISCOVER THE CHOICES THAT WILL TAKE  
YOU BEYOND YOUR TALENT

JOHN C. MAXWELL

© 2007 by John C. Maxwell

All rights reserved. This Licensed Work published  
under license.

**TALENTUL NU ESTE SUFICIENT**  
DESCOPERĂ OPTIUNILE CARE TE VOR PURTA  
MAI DEPARTE DECÂT ÎȚI PERMITE TALENTUL  
JOHN C. MAXWELL

ISBN 978-973-162-008-4

© 2008 – EDITURA AMALTEA

# CUPRINS

---

---

- CÂND ESTE DOAR TALENTUL SUFICIENT? 11
1. ÎNCREDEREA ÎȚI CONSOLIDEAZĂ TALENTUL 23  
*Se numește garanție. În acele vremuri, oamenii ziceau că este doar vorbărie. Nu era adevărat. S-a dovedit a fi un semn de încredere în sine al persoanei care vorbea despre acest lucru. Acea încredere puternică l-a transformat într-o legendă, iar pe colegii săi de echipă i-a transformat în campioni. Ce ar putea face pentru tine?*
2. PASIUNEA INSUFLĂ ENERGIE TALENTULUI 43  
*De ce ar primi un frizer o bursă prestigioasă, de ce ar fi recunoscut de către Administrația Întreprinderilor Mici din Statele Unite și de ce ar primi un doctorat onorific? Indiciu: aceste distincții nu au de-a face cu profesia de frizer; ci cu pasiunea lui de a schimba lumea.*
3. INIȚIATIVA ÎȚI ENERGIZEAZĂ TALENTUL 59  
*Nimeni nu-și poate folosi talentul la potențialul maxim când este îngrădit de birocrăție, nu-i așa? Mai ales când este vorba de un dezastru natural. Ai fi surprins. Datorită inițiativei de care a dat dovadă, compania sa a reușit să facă practic imposibilul în decurs de șaiszeci și șase de zile.*

## 4. CONCENTRAREA ÎȚI DIRECȚIONEAZĂ TALENTUL 81

*Ce se întâmplă când pui doi vânători începători și dezorganizați într-una dintre regiunile cele mai bogate în vânat din lume? O comedie. Învață cum și când să-ți concentrezi forțele pentru a obține rezultate mult mai bune decât acești doi vânători.*

## 5. PREGĂTIREA ÎȚI POZIȚIONEAZĂ TALENTUL 97

*Cum te pregătești pentru a trăi un an întreg într-o regiune neexplorată și plină de obstacole necunoscute? Aceasta a fost provocarea pentru un mare aventurier. A reușit să o ducă până la capăt. Acest capitol vă va pregăti pentru orice provocare vi se ivește în cale.*

## 6. EXERCITIUL ÎȚI ȘLEFUIEȘTE TALENTUL 117

*Nimeni nu-i dădea vreo șansă lui Charles. Până și familia lui se aștepta ca el să eșueze. Dar în loc să se cramponeze, el a exersat și a devenit cel mai bun din lume în profesia respectivă. A fost prima persoană al cărei nume a devenit un brand. Secretul lui poate fi al tău.*

## 7. PERSEVERENȚA ÎȚI SUSȚINE TALENTUL 139

*Ce faci când un vis vechi de zece ani moare? Aceasta este întrebarea care și-a pus-o Vonetta. Voia să renunțe, dar cum ar fi putut? Și-a pus speranța într-un nou vis și perseverența a dus-o departe. Află unde te poate duce și pe tine.*

## 8. CURAJUL ÎȚI TESTEAZĂ TALENTUL 161

*Curajul lui era de-acum o legendă. Churchill a ținut piept de unul singur naziștilor și a inspirat o întreagă națiune să reziste cu el în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Povestea lui te poate inspira și pe tine.*

**9. DISPONIBILITATEA DE A ÎNVĂȚA ÎȚI DEZVOLTĂ TALENTUL 183**

*Probabil că a fost cea mai talentată persoană care a trăit vreodată. La douăzeci și șase de ani era recunoscut ca maestru. Dar mai puternice decât talentul său erau curiozitatea și disponibilitatea de a învăța lucruri noi. Aceste calități l-au ridicat de la statutul de maestru la cel de legendă. Te vor ridica și pe tine?*

**10. CARACTERUL ÎȚI PROTEJEAZĂ TALENTUL 207**

*Care este cea mai mare amenințare asupra talentului tău? Lipsa de resurse? De cursuri de specializare? De oportunitate? Nu, este lipsa de caracter. Când acest om de știință a început să mintă, nu și-a făcut rău numai lui, ci a dezamăgit o lume întreagă. Învăță cum te poate proteja caracterul.*

**11. RELAȚIILE ÎȚI INFLUENȚEAZĂ TALENTUL 227**

*Era dependent de droguri. A fost și la închisoare. Unii credeau că este o cauză pierdută, dar nu și această femeie. Ea l-a ajutat să-și schimbe viața. Toate relațiile ne influențează talentul într-un fel sau altul. Descoperă dacă relațiile tale te duc în direcția potrivită.*

**12. RESPONSABILITATEA ÎȚI ÎNTĂREȘTE TALENTUL 251**

*Există prea mult talent? Poate acest lucru duce la decăderea unei persoane? Dan avea un talent sportiv de unu la un milion. Dar ceea ce l-a rănit nu a fost prea mult talent, ci prea puțină responsabilitate. Află cum îți poți mări gradul de responsabilitate pe măsura talentului tău.*

13. MUNCA ÎN ECHIPĂ ÎȚI MULTIPLICĂ TALENTUL 271

*Cui atribuie succesul un activist de nivel mondial sau un cântăreț rock cunoscut? Aceluiași lucru ca și cei mai buni piloți din lume și cei mai de succes directori de firmă. Munca în echipă! Indivizii ajung în vârf numai cu ajutorul celorlalți. Învăță cum munca în echipă te poate ajuta și pe tine.*

ULTIMELE CUVINTE DESPRE TALENT 289

*Note* 291

*Despre autor* 301

# CÂND ESTE DOAR TALENTUL SUFICIENT?

---

---

**T**alentul este de foarte multe ori supraapreciat și înțeles greșit. Poetul și dramaturgul francez Edouard Pailleron spunea: „Dacă ai succes, se vor găsi destui proști în jurul tău care să susțină că ai talent.“ Când oamenii realizează lucruri mărețe, ceilalți vor explica adesea aceste reușite atribuindu-le talentului. Dar acesta este un mod greșit și înșelător de a privi succesul. Dacă talentul este suficient pentru a reuși, atunci de ce atât eu, cât și tu, cititorule, cunoaștem oameni foarte talentați care nu au așa de mult succes?

Mulți lideri americani din domeniul afacerilor sunt obsedați de talent. Unii chiar cred că talentul este răspunsul la orice problemă. Malcom Gladwell, autorul cărților *The Tipping Point* și *Blink*, specifică faptul că multe companii și mulți consultanți au ca prioritate găsirea și angajarea oamenilor talentați. El consideră că: „Această obsesie pentru talent este noua regulă religioasă a managementului american.“ Anumite companii angajează zeci de absolvenți de MBA de la facultăți de top, îi promovează rapid, îi răsplătesc generos și nu le analizează niciodată la rece și cu acuratețe calitatea muncii. Exemplul principal pe care îl dă este compania Enron. Cultura obsesivă a acesteia de a căuta talente era legendară. De exemplu, Lynda Clemmons a parcurs traseul de la dealer, la asociat, la manager, la director, ajungând să aibă propria companie în numai șapte ani! Gladwell pune întrebarea: „Cum evaluezi calitatea muncii cuiva care nu stă pe un post îndeajuns pentru a putea fi evaluat corect?“<sup>41</sup>

Talentul nu este suficient. Peter Drucker, părintele managementului modern, spunea: „Se pare că este o strânsă legătură între eficiența unui om și inteligența, imaginația sau cunoștințele acestuia... Inteligența, imaginația și cunoștințele sunt resurse vitale, dar numai eficiența le transformă în rezultate. Ele singure stabilesc doar limitele a ceea ce poate fi realizat.“ Dacă talentul ar fi fost suficient, atunci cei mai eficienți și plini de influență oameni ar fi mereu cei mai talentați. Dar nu se întâmplă mereu așa. Luați în considerare următoarele aspecte:

- Mai mult de 50% dintre directorii companiilor din topul 500 Fortune au avut o medie de 6 sau 7 la facultate.
- 65% dintre senatorii americani provin din jumătatea inferioară ca medie a grupei din care au absolvit.
- 5% dintre președinții americani provin din jumătatea inferioară ca medie a grupei din care au absolvit școala.
- Mai mult de 50% dintre întreprinzătorii miliardari din ziua de azi nu au terminat facultatea!<sup>2</sup>

În mod clar talentul nu este suficient.

## PRINCIPIUL SĂRITURII ÎN ÎNĂLȚIME

Aceasta nu este o carte împotriva talentului. Eu cred în importanța talentului. Cum să nu cred? Toți liderii de succes îi înțeleg importanța. Cunoscutul antrenor de fotbal american Lou Holtz mi-a spus odată: „John, am antrenat echipe cu jucători buni și am antrenat echipe cu jucători slabi. Sunt un antrenor mai bun când am jucători buni!“ Cu cât are mai mult talent o echipă de sportivi sau de oameni de afaceri sau un departament, cu atât deține mai mult potențial și cu atât mai bun poate fi liderul ei.

Majoritatea liderilor înțeleg dinamica proprietății, a responsabilităților împărțite, a diviziei muncii, a guvernării prin intermediul unui comitet și a delegării sarcinilor. Adesea,



liderii obțin rezultate spectaculoase împărțind un proiect în mai multe sarcini și coordonând efortul celor implicați. Faptele impresionante, cum ar fi construirea piramidelor sau a Marelui Zid Chinezesc, au fost realizate în acest mod. Totuși, există și sarcini care își găsesc finalizarea în urma implicării mai multor oameni. Legea lui Brooks spune: „Implicând mai mulți oameni într-un proiect de software care este în întârziere, întârziile proiectului și mai mult.“ Mai mult nu înseamnă întotdeauna mai bun, iar unele lucruri sunt mai bine făcute atunci când se implică o singură persoană.

O exemplificare minunată a importanței talentului poate fi observată la o probă sportivă, cum ar fi săritura în înălțime. Câștigarea unei competiții la săritura în înălțime se face cu un singur om care poate sări doi metri și jumătate, nu cu șapte oameni care sar fiecare câte 60 de centimetri. Un astfel de exemplu poate părea evident, dar de multe ori suntem de părere că este mai bine să punem mai mulți oameni la un proiect pentru a obține un rezultat cât mai bun.

Aceasta nu este întotdeauna soluția potrivită. De fapt, există multe sarcini care cer talent și nu mulți oameni. Ca și la săritura în înălțime, se cere talentul extraordinar al unei singure persoane și nu cel mediocru al câtorva.

## SĂ PUNEM TALENTUL ÎN PERSPECTIVĂ

După cum am mai spus, nu doresc să minimalizez importanța talentului. Talentul este un dar de la Dumnezeu care ar trebui apreciat ca atare. Când vedem oameni talentați ar trebui...

### **1. Să ne minunăm de darul lor**

Când citesc cărți despre leadership scrise de Jack Welch, mă uimește înțelepciunea lui plină de bun simț. Nu e de mirare că a reușit să pună pe picioare compania General Electric și să o ridice pe o poziție înaltă în lumea afacerilor din America. Este un lider înnăscut.

De câte ori am ocazia, mă duc la concertele lui Sarah Brightman. Mi se pare că vocea ei este deosebită de a celorlalți artiști. Adesea, închid ochii și o ascult cântând, minunându-mă de talentul ei. Sarah Brightman este o cântăreață înnăscută.

Fotbalul american profesionist din Atlanta a ajuns la alt nivel când Michael Vick s-a alăturat echipei. Capacitatea lui de a alerga și a înscrie sigur încânta spectatorii la fiecare meci. El a ridicat colegii și fanii echipei Falcons pe culmi nebănuite până atunci datorită talentului său. Michael Vick este un sportiv înnăscut.

Talentul le poate oferi oamenilor ocazia de a face lucruri extraordinare și ar trebui să recunoaștem talentul oamenilor și să ne minunăm de realizările lor.

## 2. Să recunoaștem contribuția pe care o au în cadrul societății

Când întâlnim oameni talentați, ar trebui să notăm impactul pe care îl au asupra noastră. Unde ar fi America astăzi dacă nu ar fi fost fondată de lideri talentați? Am citit cartea *Booknotes Life Stories: Notable Biographers on the People Who Shaped America* scrisă de Brian Lamb, directorul fondator al postului de televiziune C-SPAN și gazda emisiunii *Booknotes* de pe acest post. Cartea mi-a adus aminte de talentul părinților fondatori ai Americii:

- THOMAS JEFFERSON, al treilea președinte al Statelor Unite și unul dintre fondatorii Declarației de Independență, a fost un om al Renașterii: a inventat primul plug modern, a fost președintele Asociației Filozofilor Americani, i-a trimis pe Lewis și Clark în prima expediție de descoperire științifică, a reconstruit capitala Washington D.C. în așa fel încât președintele țării să vadă clădirea Congresului de pe Capitol Hill și a donat cele 6.500 de cărți din biblioteca sa pentru a pune bazele Bibliotecii Congresului Statelor Unite ale Americii.
- THOMAS PAINE a creat primul bestseller din America atunci când a scris cartea *Common Sense*. A vândut jumătate de milion de exemplare într-o țară cu trei milioane de oameni.

- **JAMES MADISON**, al patrulea președinte al țării, a fost cel care a gândit în principal Constituția Statelor Unite. El a prezidat peste cei cincizeci și cinci de oameni care au creat documentul care a schimbat lumea. Era un gânditor mai bun decât Jefferson.
- **HENRY CLAY**, orator, om de stat și avocat – a fost mentorul lui Abraham Lincoln și a prevenit secesiunea statelor din sud în 1850. Mulți istorici cred că această amânare de un deceniu a oferit șansa uniunii de a construi o bază industrială, ducând astfel la păstrarea Statelor Unite.

Cursul istoriei a fost schimbat de-a lungul și de-a latul lumii de bărbați și femei talentați, care și-au folosit abilitățile la maxim.

### **3. Să separăm ceea ce pot face de cine sunt ei**

Fred Smith, autorul și președintele Asociației Fred Smith, mi-a împărtășit o vorbă de înțelepciune acum mai mulți ani. El mi-a spus: „Talentul este de obicei mai mare decât persoana.“ Prin această afirmație a vrut să spună că de cele mai multe ori talentul unor persoane este mai mare decât alte atribute personale, cum ar fi caracterul și dăruirea. Ca urmare, uneori nu se ridică la nivelul talentului lor. Oamenii talentați sunt mereu tentați să se bazeze prea mult pe capacitățile lor pentru a se descurca în orice împrejurare. Sau doresc ca oamenii să le recunoască meritele, dar să le treacă cu vederea carențele de caracter.

Nu ai cunoscut oameni care ar fi trebuit să ajungă în vârf, dar nu au făcut-o? Aveau talent cu toptanul, și totuși nu au reușit să se ridice. Filozoful Ralph Waldo Emerson a cunoscut și el astfel de oameni pentru că spunea: „Talentul de dragul talentului nu este decât vorbărie goală și spectacol. Talentul care muncește cu drag pentru cauza adevărului universal își ridică posesorul la un nou nivel, cel de binefăcător.“

Este doar talentul suficient? Da, dar numai la început. Romancierul Charles Wilson afirma: „Indiferent de mărimea sticlei, crema se ridică mereu la suprafață.“ Talentul iese în

evidență. Te face remarcat. La început, talentul te separă de ceilalți oameni. Ți oferă un avantaj față de ceilalți. Din acest motiv,

*„Cel mai dur lucru cu care te confrunți odată ce ai succes este faptul că trebuie să continui să ai succes.*

*Talentul este doar un punct de plecare în această lume.*

*Trebuie să-ți exersezi talentul continuu.“*

– Irving Berlin

talentul nativ este unul dintre cele mai mari daruri ale vieții. Dar avantajul pe care ți-l oferă nu durează mult. Compozitorul Irving Berlin a înțeles acest adevăr când a spus: „Cel mai dur lucru cu care te confrunți odată ce ai succes este faptul că trebuie să continui să ai succes. Talentul este doar un punct de plecare în această lume. Trebuie să-ți exersezi talentul continuu.“

Mulți dintre oamenii talentați care au un avantaj asupra celorlalți la început îl pierd pentru că în loc să și-l îmbunătățească în permanență, se odihnesc pe lauri. Consideră că talentul îi va menține în top. Ei nu își dau seama care este adevărul: dacă nu încep să și-l valorifice, alții îi vor întrece. Talentul este mai comun decât își imaginează. Scriitorul de mare succes Stephen King spunea: „Talentul e mai ieftin decât sarea de bucătărie. Ce îl diferențiază pe omul talentat de cel de succes este multă muncă.“ În mod clar este nevoie de mai mult decât talent pentru a obține succesul.

## AI ABILITĂȚILE NECESARE PENTRU A REUȘI?

Prin urmare, de ce ai nevoie pentru a reuși? Unde suntem situați noi doi în raport cu toate acestea? Poate să aibă succes oricine? Unde se încadrează talentul în toate acestea? Iată ce cred eu:

### 1. Toată lumea are talent

Oamenii au aceeași valoare, dar nu și același nivel de dotare. Unii oameni par a fi binecuvântați cu o multitudine

de talente. Mulți dintre noi avem mai puține abilități, dar rețineți un singur lucru: fiecare poate să facă un anumit lucru foarte bine.

În cartea lor, *Now, Discover Your Strengths*, Marcus Buckingham și Donald O. Clifton susțin că orice persoană este capabilă să facă un lucru mult mai bine decât următorii zece mii de oameni. Și ei își susțin afirmația cu studii de cercetare solide. Ei numesc acest lucru zona puterii și îi încurajează pe oameni să încerce să o descopere și să o folosească la maxim. Nu contează cât de conștient ești tu de calitățile tale, ce părere ai despre tine sau dacă ai mai avut succes în trecut. Ai un talent pe care ți-l poți dezvolta.

## **2. Dezvoltă-ți talentul pe care îl ai, nu pe cel pe care ți l-ai dori**

Dacă te-aș întreba cine ar avea mai mult succes, persoana talentată sau cea care își dă seama de talentul ei și și-l dezvoltă, răspunsul ar fi evident. Apoi ți-aș pune următoarea întrebare: De ce mulți oameni își petrec cam tot timpul concentrați pe dezvoltarea slăbiciunilor pe care le au?

Unul dintre lucrurile pe care le menționez la seminariile mele este să înceteze să lucreze la slăbiciunilor lor și să înceapă să își dezvolte punctele forte. (Prin aceasta mă refer la abilități, nu la atitudine sau la probleme de caracter, cu toate că și ele trebuie îmbunătățite.) Din analizele mele am constatat că oamenii își pot mări capacitatea cu 2 puncte pe o scară de la 1 la 10. De exemplu, dacă talentul tău nativ este de 4, cu multă muncă îl poți ridica la 6. Cu alte cuvinte, te poți duce de la puțin sub mediocru până la puțin peste mediocru. Dar hai să spunem că găsești ceva la care te pricepi de 7; ai potențialul de a deveni un 9, chiar și un 10 dacă este cel mai mare talent al tău și muncești extraordinar de mult! Asta te ajută să avansezi de la un talent de 1 la 10.000 la 1 la 100.000 – dar numai dacă faci și celelalte lucruri necesare pentru a-ți dezvolta talentul.

### 3. Oricine poate face alegeri care să adauge valoare talentului său

Rămâne întrebarea: Ce creează eficiența de care Peter Drucker spune că este nevoie pentru a transforma talentul în

*Alegerile cheie pe care le faci – în plus față de talentul tău nativ – te vor distinge de cei care se bazează doar pe talent.*

rezultate? Acest lucru provine din alegerile pe care le faci. *Alegerile cheie pe care le faci – în plus față de talentul tău nativ – te vor distinge de cei care se bazează doar pe talent.* William Jennings Bryan, orator, avocat

și lider politic, spunea: „Destinul nu este o chestiune care ține de întâmplare, ci de alegerile pe care le faci; nu este un lucru pe care îl aștepti, ci pe care îl realizezi.“

Am descoperit treisprezece alegeri cheie care au puterea de a dezvolta talentul unei persoane:

1. Încrederea îți consolidează talentul.
2. Pasiunea insuflă energie talentului.
3. Inițiativa îți energizează talentul.
4. Concentrarea îți direcționează talentul.
5. Pregătirea îți poziționează talentul.
6. Exercițiul îți șlefuieste talentul.
7. Perseverența îți susține talentul.
8. Curajul îți testează talentul.
9. Disponibilitatea de a învăța îți dezvoltă talentul.
10. Caracterul îți protejează talentul.
11. Relațiile îți influențează talentul.
12. Responsabilitatea îți întărește talentul.
13. Munca în echipă îți multiplică talentul.

Fă aceste alegeri și vei deveni o persoană extrem de talentată. Dacă ai talent ești singur. Dacă ai foarte mult talent ieși în *evidență!*

## POȚI REUȘI ȘI TU!

Cred că ideile din această carte te pot ajuta. *Talentul nu este suficient* are la bază o întâmplare care s-a petrecut în 2004. Antrenorul Jim Tressel m-a rugat să vorbesc echipei de fotbal american de la Universitatea de Stat Ohio în weekendul în care urma să joace împotriva echipei din Michigan. Pentru mine a fost mai mult decât o slujbă, a fost ca un vis devenit realitate! Am crescut în Ohio și am fost un fan al echipei Buckeye toată viața.

Antrenorul Tressel îmi citise cartea intitulată *Today Matters*. Pentru că jucătorii echipei erau foarte tineri, iar antrenorul dorea să îi învețe să se concentreze pe sezonul de fotbal, el și echipa mi-au citit cartea de-a lungul întregului an. Tressel a dorit ca eu să vorbesc echipei înaintea ultimului meci, care era și cel mai important din sezon. A fost o experiență de neuitat. Am vorbit echipei Buckeye vineri seară, am mers cu ei până la stadion sâmbătă, iar apoi am intrat la ei în vestiar unde am văzut un ceas cu numărătoare inversă până la jocul cu Michigan pe care scria: „Ziua de azi contează“.

Se poate și mai bine de atât? Da! Antrenorul Tressel s-a întors către mine când încă eram în vestiar și mi-a spus: „John, tu și cu mine vom conduce echipa pe stadion.“

Am alergat cu ei în fața a 100 000 de fani înrăiți. Nu voi uita acel moment niciodată! Se poate și mai bine? Da! Am stat pe bancă alături de echipă pe parcursul întregului meci. Și a fost și mai bine! Ohio a câștigat meciul!

Ce legătură are acest lucru cu *Talentul nu este suficient*? Înainte de vizita mea, antrenorul Tressel mi-a trimis câteva pliante cu informații despre echipa Ohio pentru a mă ajuta să mă pregătesc. Unul dintre pliante era o cărticică, scoasă de Universitatea de Stat Ohio, care conținea un articol cu titlul: „Lucruri pentru care nu trebuie să ai talent“. Acesta sublinia faptul că pentru programul de fotbal american de la facultatea

respectivă calitate cum ar fi punctualitatea, efortul, răbdarea și generozitatea erau importante. Nici unul dintre aceste lucruri nu cere să ai vreun talent special. Antrenorul Tressel mi-a spus că el și ceilalți colegi încercau prin aceste articole să îi facă pe jucătorii talentați să-și dea seama că talentul lor nu era suficient pentru a reuși.

Mi-a plăcut la nebunie articolul și m-am gândit că dacă scriu o carte având acest subiect aș putea ajuta mulți oameni. Vezi tu, oamenii care nu iau deciziile corecte pentru a-și dezvolta talentul continuă să aibă realizări sub așteptări. Talentul îi face să iasă în evidență, însă alegerile greșite pe care le fac îi împiedică în reușita lor. Prietenii, familia, șefii sau antrenorii lor pot vedea talentul lor nemăsurat și se pot întreba de ce nu se ridică niciodată la nivelul așteptărilor. Talentul le oferă ocazii, iar alegerile greșite le închid ușile în nas. Talentul e un dar, însă succesul trebuie câștigat.

Pe de altă parte, oamenii extrem de talentați ajung destul de aproape de a-și pune în valoare tot potențialul. Ei au realizări peste așteptări în mod frecvent. Oamenii le văd harul și nu încetează să fie uimiți cât de des aceștia se ridică deasupra nivelului mediu. Talentul le oferă oportunități, iar alegerile corecte le deschid ușile înspre succese și mai mari.

Viața se bazează pe multe decizii și fiecare alegere pe care o faci te definește pe tine. Ce carieră vei alege? Cu cine te vei căsători? Unde vei locui? Ce educație vei avea? Ce vei face cu ziua de azi? Una dintre cele mai importante alegeri pe care le ai de făcut este *cine vei deveni*. Viața nu înseamnă că ai o mână bună de cărți pe care să o joci cum trebuie. Nu depinde de tine cu ce începi în viață. Talentul este un dar divin. În viață trebuie să joci bine mâna care ți s-a dat. Și acest lucru este hotărât de alegerile tale.

TALENT + ALEGERI CORECTE = O PERSOANĂ EXTREM DE  
TALENTATĂ



Oamenii extrem de talentați sunt cei care își exploatează talentul, ating potențialul maxim și își împlinesc destinul.

Le citeam nepoților mei o carte a Doctorului Seuss intitulată „*The Places You'll Go!*“ În ea am găsit un mare adevăr care spunea așa:

*Ai creier în cap,  
Ai picioarele în pantofi,  
Poți să te îndrepti  
În orice direcție vrei tu*

Eu cred în acest lucru din toată inima. Speranța mea este ca această carte să te conducă în direcția bună și să faci alegerile potrivite pentru a deveni o persoană extrem de talentată, să construiești pe baza abilităților tale și să-ți trăiești viața la potențialul maxim.

# 1

## ÎNCREDEREA ÎȚI

### CONSOLIDEAZĂ TALENTUL

---

---

**P**entru majoritatea oamenilor primul și cel mai mare obstacol în calea succesului este încrederea în ei înșiși. Odată ce descoperă care este punctul lor forte, ceea ce îi împiedică adesea să reușească nu este lipsa talentului, ci lipsa încrederii în sine, care este o limitare impusă de ei. Lipsa de încredere poate acționa ca un paravan în cazul talentului. Însă, atunci când oamenii cred în forțele lor, ei dezlănțuie puterea din lăuntrul lor și resursele din jur, ajungând astfel la un nivel mai înalt. Potențialul tău este ca o imagine a ceea ce poți deveni. Încrederea te poate ajuta să vezi această imagine și să tinzi către ea.

### MAI MULT DECÂT UN TALENT IMENS

A devenit o legendă a sporturilor americane. Oamenii îl numesc garanție. La vremea respectivă nu părea să fie mai mult decât vorbărie – bravada unui sportiv cunoscut a cărui echipă era considerată necâștigătoare înaintea unui meci important. S-a întâmplat pe 9 ianuarie 1969, cu trei zile înaintea celui de-al treilea meci din campionatul internațional de fotbal american, primul care a fost numit Super Bowl. Au fost doar câteva cuvinte rostite de fundașul echipei Jets, Joe Namath: „Echipa Jets va câștiga duminică. V-o garantez.“

Afirmația ușor lăudăroasă nu pare ceva extraordinar în zilele noastre. Începând cu cariera sportivă a lui Muhammad Ali, mulți sportivi au făcut afirmații curajoase. Dar atunci lumea nu auzea astfel de laude din partea unor sportivi care jucau pentru Liga Americană de Fotbal (LAF). Liga, veche de opt ani, era considerată de nivel inferior pentru că în competițiile mondiale precedente toate echipele lor fuseseră eliminate. Majoritatea experților erau de părere că vor mai trece mulți ani până când o echipă aparținând LAF va concura la nivelul celor din Liga Națională de Fotbal. Echipa Colts, aparținând LNF-ului, era favorita campionatului, cu 18-19 puncte.

Încrederea lui Namath ar fi putut părea nefondată, dar era mai mult decât o vorbă în vânt. Nici măcar nu era ceva neobișnuit pentru Namath. În ciuda faptului că la interviuri el își asuma vina când echipa pierdea un meci, afișa o încredere în sine fenomenală. Credea în el, în echipa lui și în capacitatea lor de a câștiga meciul. Această abilitate de a avea încredere în sine o deținea încă din timpul copilăriei.

## PRIMELE SEMNE

Joe Namath avusese mereu talent la sport, căci provenea dintr-o familie de sportivi. Primii antrenori i-au fost membrii familiei. John, tatăl său, l-a învățat cum să prindă, să arunce și să joace baseball și ce să facă în diverse situații de joc. Chiar și frații săi au contribuit la educația lui sportivă. Fratele său, Bobby a început să îl învețe ce să facă în poziția de fundaș când Joe avea doar șase ani, iar Frank, celălalt frate al lui îl pedepsea dur dacă nu se descurca așa cum trebuia la antrenamentele de familie.

Joe fusese mereu slăbuț și ușor ca un fulg pentru vârsta sa și uneori oamenii îl subestima din această cauză. Când era la școala primară, un grup de puști duri din vecini i-a provocat prietenul, pe Linwood Alford, la un joc de baschet în patru. Linwood și Joe s-au dus să joace, iar Linwood își amintește: „Băieții ceilalți au râs când l-au văzut cât de pricăjit este și m-au întrebat cum am de gând să câștig dacă joc cu el“.

Părea el ușor de bătut, dar aparențele înșelau. „Dacă îl trântea, se ridica în picioare imediat,” își amintește Alford. „Joe nu era un băiat frumușel.”<sup>1</sup> Cei doi i-au învins pe ceilalți și le-au câștigat respectul.

Joe avea un curaj extraordinar. Se ducea uneori cu Linwood la un pod lângă casele lor și stăteau agățați sub pod când treceau trenurile pe deasupra. La început curajul său nu s-a manifestat în sport. Dezlănțuirea încrederii care i-a consolidat talentul s-a produs când Joe avea opt ani. A venit acasă cu echipamentul de la prima lui echipa de baseball la juniori Elks. Biografia lui Namath redă conversația care a avut loc între Joe și tatăl său, John, în acel moment:

„E foarte frumos echipamentul, fiule. Îți vine foarte bine.”

Joe era cel mai firav copil din echipă. Era și cel mai tânăr dintre toți, probabil cu un an. „Știi, tati, ceilalți copii sunt atât de buni,” a spus Joe. „Sunt mai solizi decât mine și nu cred că am nici o șansă.”

„Scoate echipamentul de pe tine în acest moment,” i-a spus tatăl său. „Du-l înapoi antrenorului și spune-i că te retragi pentru că ceilalți sunt mai buni decât tine.”

Joe și-a privit tatăl cu ochii săi triști și visători. „Dar nu pot face așa ceva.”

„Păi dacă nu ești destul de bun să intri în echipă, ce rost are să păstrezi echipamentul?”

„Dar, tată, sunt atât de buni,” a spus el.

„Și tu ești bun. Știi să prinzi mingea. Știi să arunci foarte bine. Știi toate regulile.”

Atunci John i-a lăsat două opțiuni băiatului: ori înapoia echipamentul, ori se ducea la antrenament. Dacă după antrenament nu simțea el că este mai bun decât ceilalți copii, putea să se retragă din echipă.

Joe i-a spus că va încerca.

S-a întâmpat ca el să fie cel mai bun jucător din echipa Elks.<sup>2</sup>

Încrederea pe care John Namath a încercat să i-o insuflă fiului său nu a fost o mișcare greșită. Tatăl său obișnuia să

facă un rezumat al carierei fiului său în liga de juniori povestind despre un meci care reprezenta ceea ce fiul său știa să facă cel mai bine. John ajunsese târziu, așa că l-a întrebat pe un tip care se ducea la toate meciurile cât era scorul. Era 3-3, dar încă nu se terminase. „Dar nu te teme“, i-a spus individul, „l-au pus la aruncat mingea pe micuțul Namath.“ Și, într-adevăr, Joe a aruncat bine și i-a scos pe ceilalți din joc (adică un băiat cu doi ani mai mare ca el), iar când a venit rândul său să lovească mingea, a aruncat mingea câștigătoare.<sup>3</sup>

## AFACERI OBIȘNUITE

Un astfel de joc plin de încredere în sine a devenit lege pentru Joe Namath. Ca jucător de baschet în liceu era rapid, putea să tragă la coș și spre deosebire de colegii săi și de cei din echipa adversă, el avea detentă foarte bună. Ca jucător de fotbal american și-a condus echipa, Beaver Falls, și au câștigat Campionatul Ligii Atletice Interacademice din Pennsylvania de vest. Înainte de un meci, când pe Joe îl durea glezna, fundașul încrezător, care lovea și mingea pentru echipă, îi spunea antrenorului să nu-și facă griji, pentru că nu va fi nevoie să se lovească mingea în acel meci.<sup>4</sup>

Evoluția lui Namath a fost urmărită în perioada liceului pentru a fi recrutat în echipele de fotbal ale facultăților; căci se vehicula faptul că este cel mai bun fundaș. A ajuns la Universitatea din Alabama unde a devenit un star și și-a dus echipa pe culmile gloriei la campionatul național.

Când a intrat în liga profesioniștilor, Namath era considerat cel mai bun fundaș din generația sa. Se spune că echipa Giants, aparținând de LNF, îl voia foarte tare, dar el a ales să se ducă la echipa Jets, aparținând LAF. Namath a semnat un contract, în 1965, ale cărui clauze întreceau orice se semnase în sportul profesionist până în acel moment.

Timp de trei ani, Namath a jucat cu tot sufletul, a bătut numeroase recorduri, a suferit operații la genunchi și a pierdut multe meciuri. Dar niciodată nu și-a pierdut încrederea

în sine. Știa că poate juca și câștiga. În sezonul din 1968, al patrulea în care juca, și-a condus echipa spre victorie, câștigând campionatul LAF. Nu i-a păsat că nimeni nu le dădea Jets-ilor o șansă să câștige în fața unei echipe din liga națională. El a crezut în forțele sale și în capacitatea lui de a câștiga un meci. Și-a convins și echipa să creadă. Ceea ce nu știa aproape nimeni era faptul că Namath urmărise ore întregi înregistrări cu meciurile echipei Colts, cum făcea pentru toate meciurile, de altfel. „Monstrul cu un singur ochi nu minte niciodată,” obișnuia să spună el despre proiectorul din apartamentul său.<sup>5</sup> El le-a arătat colegilor de echipă ceea ce a văzut. Puteau câștiga meciul și asta au și făcut. Echipa Jets i-a bătut pe cei din echipa Colts cu 16 la 7. Majoritatea oamenilor consideră că aceasta a fost cea mai grea lovitură din istoria Super Bowl-ului.

Ce s-ar fi întâmplat dacă tatăl lui Joe nu l-ar fi provocat să aibă încredere în forțele proprii când acesta avea doar opt ani? Poate că ar fi ajuns ca frații săi, niște sportivi talentați care au renunțat la liceu sau la facultate pentru a munci la fabrica sau la atelierul mecanic din oraș. Sau poate că ar fi ajuns vânzător la piscina comunală. Este greu de spus. Un lucru este însă sigur: nu ar fi ajuns în Hall of Fame din Canton, Ohio. Îți trebuie mai mult decât talent pentru a ajunge acolo, îți trebuie încredere în tine.

## LUCRURI ÎN CARE SE MERITĂ SĂ CREZI

Nu știi care este talentul tău, dar știi următorul lucru: nu se va ridica la un nivel superior dacă nu ai încredere. Talentul nu este suficient. Dacă vrei să devii cel mai bun om care poți fi, trebuie să crezi în lucrul acesta cu tărie. Trebuie...

### 1. Să ai încredere în potențialul tău

Potențialul tău este o imagine a ceea ce poți deveni. Inventatorul Thomas Edison remarca: „Dacă am face toate lucrurile pe care suntem capabili să le facem, în mod sigur ne-am uimi.”